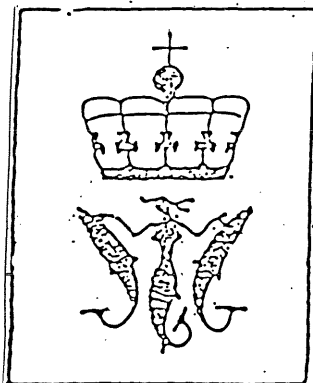
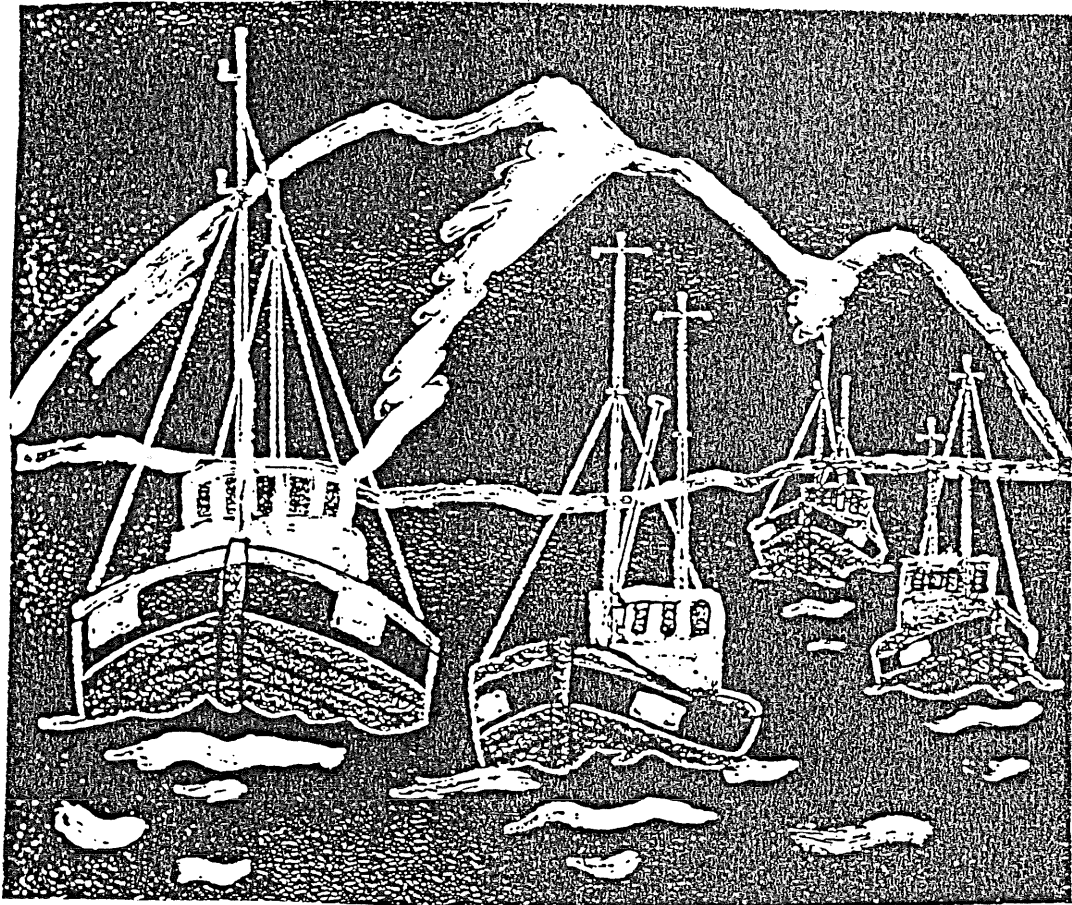

ÅRSMELDING

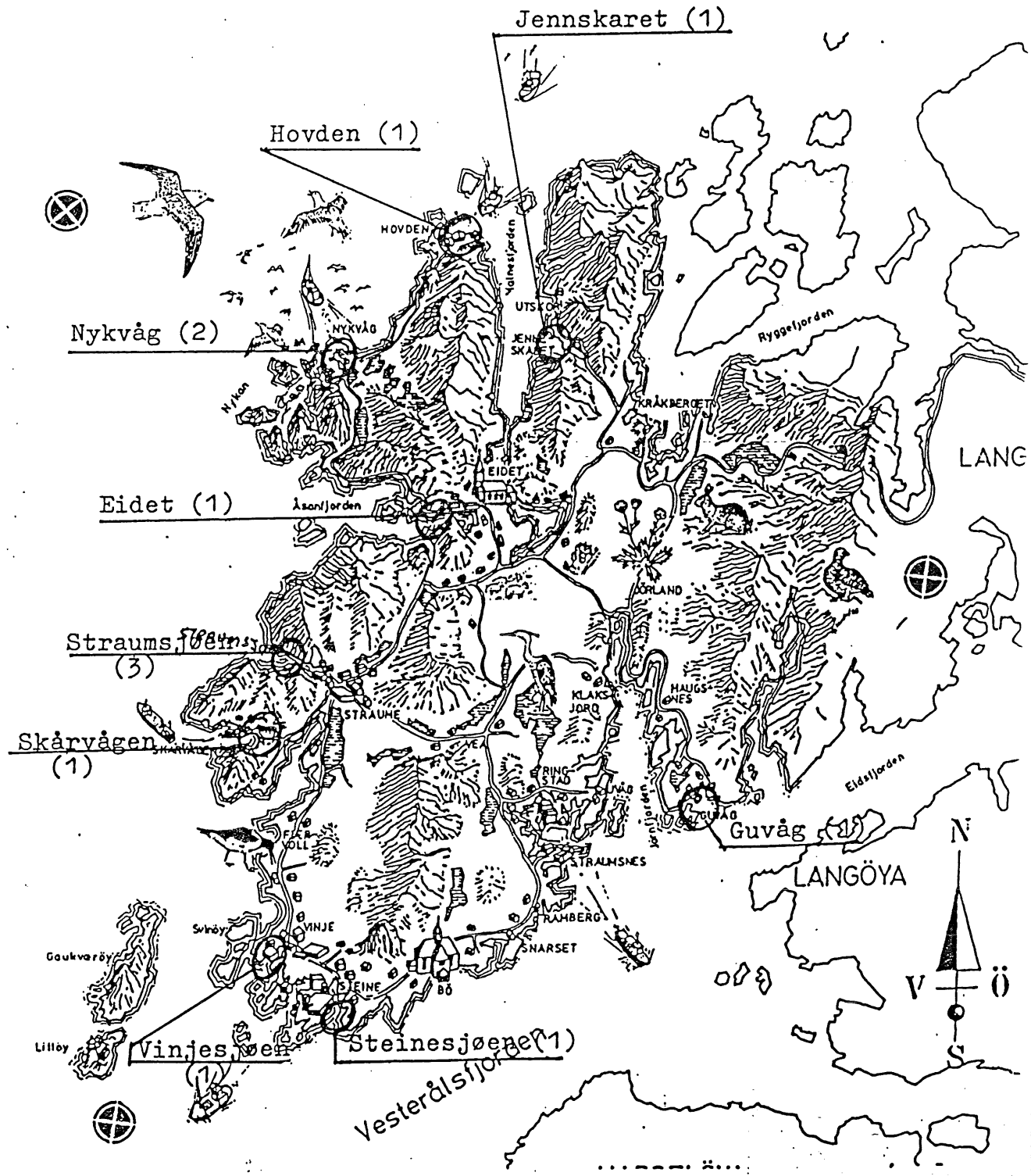
1990

FISKERIRETTLEDEREN
I BØ

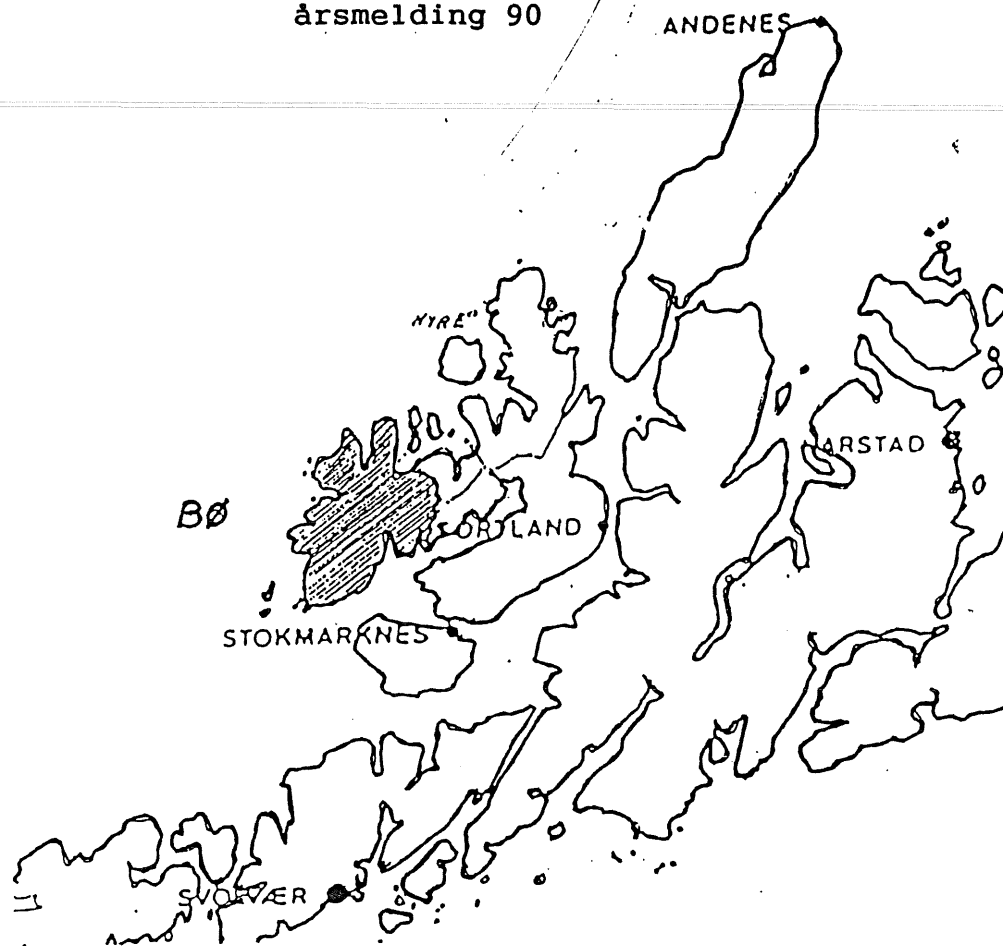
BÖ KOMMUNE

STEDER MED FISKEMOTTAK.

INNHOILDSFORTEGNELSE .

	Side
1. BØ KOMMUNE.....	2
2. SAMMENDRAG.....	3
3. SYSSELSETTING	
3.1 Fiskermanntallet.....	4
3.1.1 Fiskere etter aldersgruppe.....	4
3.2 Sysseisseting i foredlingsleddet.....	5
3.3 Sysseissette i oppdrettsnæringen.....	6
3.4 Slipper og mekaniske verksteder.....	6
3.5 Redskapsverksteder.....	7
3.6 Annen service.....	7
4. FISKEFLÅTEN.	
4.1 Merkerregisteret.....	8
4.2 Distriktsvis fordeling av fiskeflåten.....	9
4.3 Konsesjonsbildet.....	9
4.4 Redskapsfordeling.....	10
5. FOREDLINGSLEDDET.	
5.1 Fiskebedrifter.....	11
6. RÅSTOFF, KVANTUMSUTVIKLING.	
6.1 Kvantumsutvikling.....	12
6.2 Ilandført kvantum pelagisk fisk.....	13
6.3 Ilandført til de forskjellige fiskevær.....	14
7. HAVBRUKSNÆRINGEN.	
7.1 Oppdrettsdata.....	15
8. ANNEN VIRKSOMHET.	
8.1 Kystpakken.....	16
8.2 Prosjekter.....	16
8.3 Konkurrer.....	17
8.4 Fiskerihavnesaker.....	17
8.5 Kystsonenplanlegging.....	17
8.6 Fiskeriutdanning.....	18

1. BØ KOMMUNE

Bø ligger på sørvestre del av Langøya, og har et samlet areal på 248 km.

Bø ligger strategisk til i forhold til gode fiskefelter. Særlig har skreiens vandring til og fra Lofoten gitt positive resultater. Det er også gode områder for fiske etter sei utafor Bø.

Kommuneadministrasjonen ligger på Straume.

Det er 3 filetbedrifter og 7 konvensjonelle fiskebruk samt 1 mottaksstasjon i kommunen.

Følgende steder har fiskemottak:

Steinesjøen, Vinjesjøen, Skårvågen, Straumsjøen, Eidet, Nykvåg, Hovden, Jennskaret og Guvåg.

Kommunen har 2 oppdretsanlegg i drift.

Folketallet var pr. 31.12.90 3762.

I fiskermanntallet var det samtidig registrert 278 fiskere, derav 232 på blad B.

Det er totalt registrert 191 fartøyer hvorav 35 er over 10 m.

2. SAMMENDRAG.

Bø Kommune ligger strategisk til i forhold til flere viktige fiskefelt.

Det er en nedadgående tendens når det gjelder antal fiskere. Sysselsettingen i Fiskeindustrien går også kraftig ned. Dette delvis grunnet nedleggelse av bedrifter, men kanskje mest grunnet redusert råstoffkvantum.

Det er også en reduksjon i antal sysselsatte innen oppdrettsnæringen. Dette kan i hovedsak tilskrives at to anlegg er ute av drift grunnet konkurs.

Fiskeflåten består av en for stor andel fartøyer på under 10 m. Høy gjennomsnittsalder på flåten gjør at behovet for utskiftinger er stort.

Det er ingen etterspørsel etter "større" fartøyer, hverken nye eller gamle, noe som må tilskrives den vanskelige ressursituasjonen. Bø Kommune har en variert og fleksibel fiskeflåte, men andelen fartøyer mellom 15 og 30 m bør økes.

Antallet filetbedrifter er redusert med 30% gjennom de 2 siste år. den nødvendige kapasitetsreduksjon må anses for gjort i Bø Kommune. Nykvåg Produksjonslag er konkurs. Det satses maksimalt på å få bedriften i produksjon igjen.

Det er gang flere interessante prosjekt, både innen for Regionen Vesterålen og innenfor Bø Kommune.

Det gjelder "havbruksprogrammet for Vesterålen" som går i regi av Vesterålen Regionråd, og har som målsetting å heve kompetansen innenfor oppdrettsnæringen i regionen.

Dessuten prosjektet "Integrering Havbruk i Fiskeindustri", som er et samarbeidsprosjekt mellom A/S Sjøbruk i Bø og Oppdrettsservice i Bergen. prosjektet har som målsetting å få en totalløsning hvor en har hånd om hele produksjonen fra smolt til ferdig filet.

Det er også igangsatt et pilotprosjekt som går på å sikre kvaliteten på råstoff ombord i fiskefartøyer. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Fartøyene "Skarholmen", "Vikanøy" og Blokken mek. Verksted.

Konkursen i Bø havfiskeselskap mot slutten av året var med på skape en pessimistisk holdning i kommunen.

3. SYSSELSETTING.

3.1. FISKERMANTALLET.

Antall fiskere i Bø, basert på fiskermantallet pr. 31/12 1990, fordelt kretsvis.

Kretser	Blad A	Blad B	Totalt	gj.alder alder A	gj.sn. alder B
Haugsnæs	9	11	20	65.2 år	45.0 år
Ringstad/ Bøstrand	10	37	47	68.0 år	40.9 år
Steine/ Fjærvoll	8	81	89	66.7 år	41.9 år
Straume/ Søberg	6	28	34	68.6 år	41.2 år
Eidet	5	26	31	71.5 år	41.6 år
Haugen/ Kråkberget	4	21	25	69.4 år	49.9 år
Nykv./Hovd.	4	28	32	69.3 år	44.6 år
Totalt	46	232	278	68.1 år	43.0 år

3.1.1 FISKERE FORDELT ETTER ALDERSGRUPPER

Inn- deling	15- 19	20- 29	30- 39	40- 49	50- 59	60- 69	70 år over	To- talt	Gj.s alder
1989									
Blad A	0	0	0	1	3	27	18	49	68.1
Blad B	11	55	41	67	41	30	0	245	42.0
Totalt	11	55	41	68	44	57	18	294	46.3
1990									
Blad A	0	0	0	0	6	23	17	46	68.1
Blad B	9	55	36	57	41	28	6	232	43.0
Tot.	9	55	36	57	47	51	23	278	46.3

Kommentarer til fiskermanntallet.

Antallet fiskere viser nå en nedadgående tendens. Fler vanskelige år gjør at rekrutteringen til fiskerinæringen ikke klarer å oppveie den naturlige avgangen.

Et nytt trekk i bildet er at et forholdsvis stort antall yngre fiskere har flyttet til andre kommuner.

Samtidig har vi fått et økende antall pensjonister på blad B i manntallet, noe som har sammenheng med deltagelseskriteriene i torskefisket.

3.2. SYSSELSETTING I FOREDLINGSLEDDET

KRETSVIS FORDELING:

Kretser	Heltids-ansatte		Deltids-ansatte		Årsverk
Steine	Menn	44	Menn		44
	Kvinner	40	Kvinner		40
Straumsjøen	Menn		Menn	4	1
	Kvinner		Kvinner		
Eidet	Menn	26	Menn	6	29
	Kvinner	28	Kvinner	6	31
Nykvåg	Menn	16	Menn	5	18
	Kvinner	16	Kvinner	4	17
Hovden	Menn	0	Menn	4	2
	Kvinner	0	Kvinner	10	4
Jensskaret	Menn	5	Menn	24	9
	Kvinner		Kvinner	12	2
Skårvågen	Menn	0	Menn	2	1
	Kvinner	0	Kvinner	2	1
Guvåg	Menn	2	Menn	4	2
	Kvinner		Kvinner	6	4
Totalt	Menn	93	Menn	52	106
	Kvinner	84	Kvinner	46	99

Det er hovedsaklig de 3 filetbedriftene, som ligger på Steine, Eidet og Nykvåg, som står for de helårige arbeidsplassene som vi har i fiskeindustrien. Ut over dette er det hovedsaklig deltidsarbeidsplasser (sesongarbeid) ved de øvrige anlegg. Som det framgår av tabellen, så er fiskeindustrien en betydelig kvinnearbeidsplass.

årsmelding 90

3.2.1 SYSSELSETTING I FOREDLINGSLEDDET.

Års-tall	Heltidsansatte			Deltidsansatte			Ant.årsverk		
	Menn	Kvinner	Tot	Menn	Kvinner	Tot	Menn	Kvinner	Tot.
1990	93	84	177	52	46	98	106	99	205
1989	141	114	255	31	30	61	160	128	288
1988	121	135	256	47	35	82	126	129	255
1987	116	131	247	32	27	59	126	141	267
1986	119	136	255	13	12	25	122	140	262
1985	151	167	318	12	13	25	155	167	322

Antallet sysselsatte i fiskeindustrien viser en klar nedgang. Dette har en klar sammenheng med et lavere kvantum som går til filetproduksjon. Samtidig har et filetanlegg blitt lagt ned med hjelp av strukturmidler.

De siste 2 årene har det dessuten vist seg, ut fra rene økonomiske kriterier, mest lønnsomt å eksportere fersk iset fisk.

Dersom denne utviklingen fortsetter, så vil det utvilsomt sette en del arbeidsplasser i fiskeindustrien i fare.

Det som gjør det ekstra betenkelig, er at det i hovedsak er kvinnearbeidsplasser som vil gå tapt.

3.3. SYSSELSATTE I OPPDRETTSNÆRINGEN.

År	1990	1989	1988	1987	1986	1985
Årsverk	12	20	20	16	14	10

Sysselsettingen i oppdrettsnæringen har gått vesentlig ned det siste året. Dette har sammenheng med at 2 av 4 anlegg har måttet innstille driften etter konkurs. Utsiktene til øket sysselsetting innen oppdrettsnæringen synes noe uklar. Et av de konkursrammede anlegg, er kjøpt opp av andre interensenter innen kommunen, og vil sansynligvis på noe sikt kunne øke sysselsettingen.

3.4 SLIPPER OG MEKANISKE VERKSTEDER.

Sted	Ant. slipper	Slippens størelse	Ant. ansatte	Ant. årsverk
Straumsnes	1	Maks.60 fot	3	3

årsmelding 90

3.5 REDSKAPSVERKSTEDER.

Sted	Antall	Antall ansatte	Antall årsverk
Snarset	1	4	2

3.6 ANNEN SERVICE.

Antall bedrifter: 1
Virksomhet: Reparasjoner og montering av elektrisk utstyr ombord i fiskeflåten.
Årsverk: 1.5

4. FISKEFLÅTEN.

4.1 Merkerregisteret.

Lengde i meter	BYGGEÅR							
	<50	50-59	60-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-
0.0- 4.9	0	0	2	6	9	7	1	
5.0- 9.9	3	8	17	31	27	35	9	
10.0-14.9	1	0	2	5	4	5	4	
15.0-19.9	2	2	1	4	0	0	0	
20.0-29.9	0	0	0	1	0	2	0	
Over 30.0	0	0	0	0	2	0	0	
Totalt	6	10	22	47	42	49	14	

4.1.1. ENDRINGER I LØPET AV ÅRET.

Antall båter				
Lengde i meter	Status 1/1	Avgang	Tilgang	Status 31/12
0.0- 4.9	25	2	2	25
5.0- 9.9	138	25	18	131
10.0- 14.9	23	2	2	23
15.0- 19.9	8	1	0	7
20.0- 29.9	3	0	0	3
Over 30.0	3	1	0	2
Totalt	200	31	22	191

Der er fortsatt en alt for stor andel av fartøyer under 10 meter. Et autolinefartøy på 31 m. fikk kondemneringstilskudd. Det har det siste året vært bortimot helt "dødt" på markedet når det gjelder kjøp og salg av fartøyer. De endringene som har vært, har stort sett forgått i fartøygruppen under 10 m. Det må fremover satses maksimalt på å øke andelen av flåten på mellom 15 og 27.5 meter.

årsmelding 90

Når det gjelder byggematerialet er det følgende fordeling:

Stål	Tre	Plast	Annet
2	77	97	15

4.2. DISTRIKTSVIS FORDELING AV FISKEFLÅTEN.

4.2 Distriktsvis fordeling av fiskeflåten pr. 31.12.90.

Kretser	Lengde i meter					
	0.0- 4.9	5.0- 9.9	10.0- 14.9	15.0- 19.9	20.0- 29.9	Over 30.0
Guvåg	4	15	1	-	-	-
Ringstad/ Snarset	7	18	1	1	1	-
Steine/ Vinje	2	28	12	3	-	2
Straumsjø/ Skårvåg	6	13	4	1	2	-
Eidet	1	19	-	-	-	-
Jennskaret	4	16	-	-	-	-
Nykvåg / Hovden	1	16	4	2	-	-
Totalt	25	131	23	7	3	2

4.3. KONSESJONSBIKLE FOR KOMMUNEN

I og med at det er slutt på drivgarnfiske etter laks og hvalfangst, så har vi kun to fartøyer som driver konsesjonsbelagt fiske. begge har trålkonsesjon for fiske etter torsk, sei o.s.v.

Årsmelding 90

4.4. REDSKAPSFORDELING.

4.4.1 Oversikt over redskaper som nyttes av fiskeflåten i Bø.

Redskap	Antall båter
Garn/liner	4
Garn/juksa	14
Liner/juksa	25
Liner/juksa/garn	9
Snurrevad/seinot/sildnot	4
Snurrevad/seinot	4
Bunntrål	2
Juksa	77
Totalt	143

Som det framgår av tabellen, så har Bø Kommune en variert fiskeflåte. Det å være fleksibel, kan synes å være en fordel i dagens situasjon med knappe ressurser.

5. FOREDLINGSLEDDET

5.1. Fiskebedrifter

Oversikt over tilvirkningsanlegg i Bø.

Område	Ant anl.	Fryseri/ filetanl.	Konvensj. fiskebruk	Tran- damperi	Lineegne- sentral	Annet
Steine/ Vinje	2	1	1	1	2	
Skårvåg/ Straumsj	3	1	2		1	
Eidet	1	1				
Nykvåg	2	1	1		2	
Hovden	1					1*
Jenn- skaret	1		1		1	
Guvåg	1					1*
Totalt	11	4	5	1	6	2

*) Mottakstasjon

Fiskebedrifter.

Det har i 1990 vært samme antall fiskemottak som i 1989.

I løpet av de to siste år har antall filetbedrifter blitt redusert fra 5 til 3. Dette er en reduksjon på 40 %.

En må nå gå ut fra at vi har foretatt den kapasitetsreduksjon som er nødvendig og at en må satse alt på å beholde de resterende bedrifter.

Helt mot slutten av året gikk filetbedriften Nykvåg Produksjonslag konkurs. Det betyr at det nå kun er to filetbedrifter igjen.

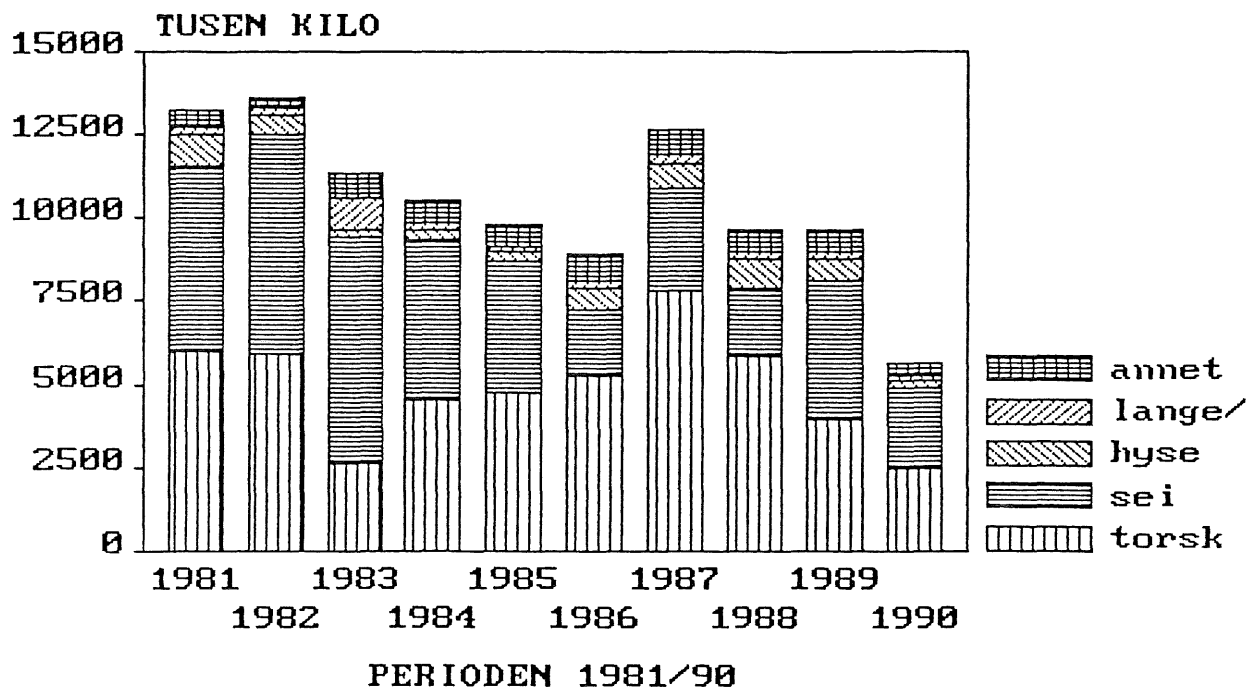
Det jobbes intens for å få den konkurrerammede bedriften i aktivitet igjen.

Dersom ikke dette lar seg gjøre er vi inne i en utvikling som vil gi mange negative ringvirkninger. Særlig fordi at det i hovedsak er kvinnearbeidsplasser som vil gå tapt.

6. RÅSTOFF, KVANTUMSUTVIKLING.

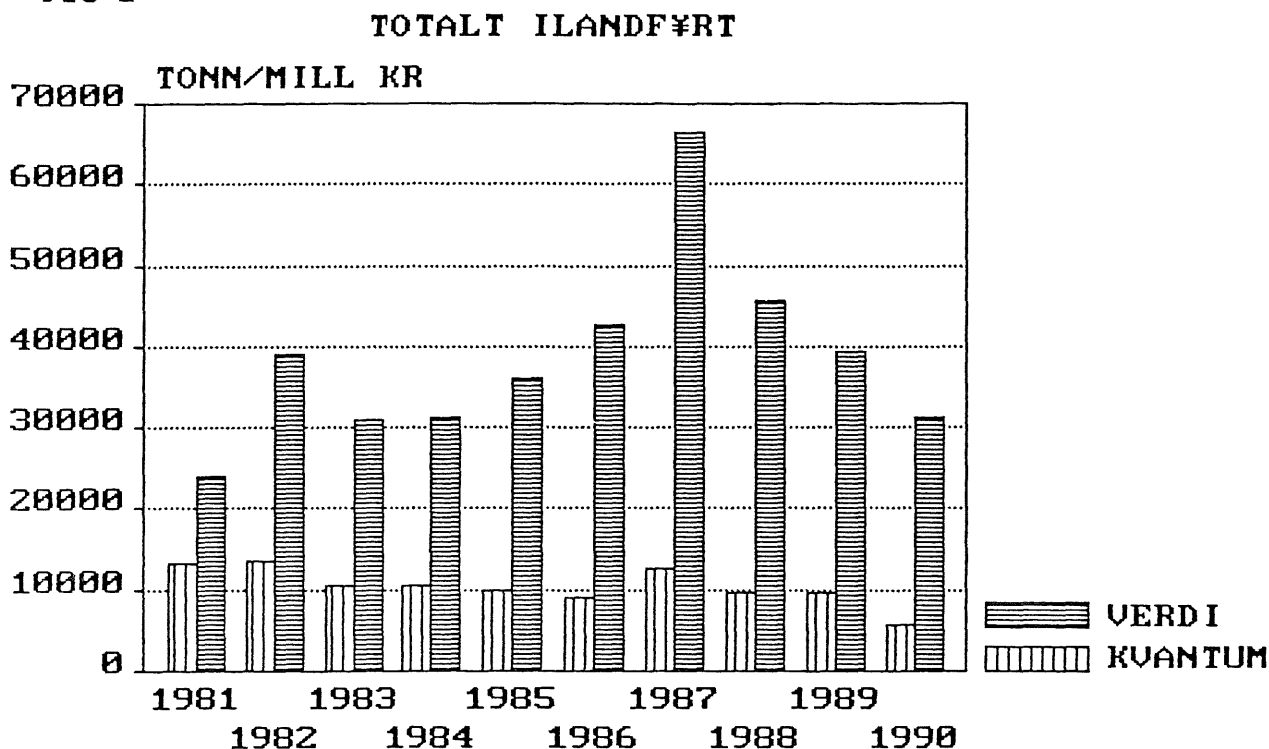
6.1 KVANTUMSUTVIKLING

FIG 1 TOTALT KVANTUM
FORDELT ETTER FISKESLAG

I perioden 1981 - 1989, så har ilandført kvantum variert mellom 9 mill. og 13 mill. kilo fisk (eks sild). For 1990 er dette tallet kommet under 6 mill. kilo. Det betyr faktisk at en for 1990 har et kvantum som er omtrent halvparten av et normalår. En må helt tilbake til 1983 for å finne et tilsvarende lavt kvantum med torsk. Forskjellen fra 1983 er at en ikke i 1990 kunne kompensere sviktende torskekvanter med kjøp av sei.

FIG 2

Ser en på verdien av ilandført kvantum, så viser den ikke samme store nedgangen. Det er derfor sansynlig at fiskerne har kommet noe bedre ut enn det kvantumssvikten skulle tilsi. Sysselsettingen har delvis vært opprettholdt med tilførsel av råstoff utenfra, samt med sildeproduksjon. Produksjon av laksefilet har også vært med på å opprettholde sysselsettingen.

6.2 Ilandført kvantum pelagisk fisk i kommunen og verdien av denne.

Fiskeslag	Kvantum				Verdi			
	1990	1889	1988	1987	1990	1989	1988	1987
Vintersild	206	114			300	151		
Feitsild	641	650	855	68	1329	920	1196	70
Annet								
Totalt	847	764	855	68	1629	1071	1196	70

Interessen for kjøp av sild har vært noe varierende. Resultatet ble til slutt opp i mot nivået fra 1988.

6.3 Ilandført kvantum fisk til de forskjellige fiskevær i Bø.

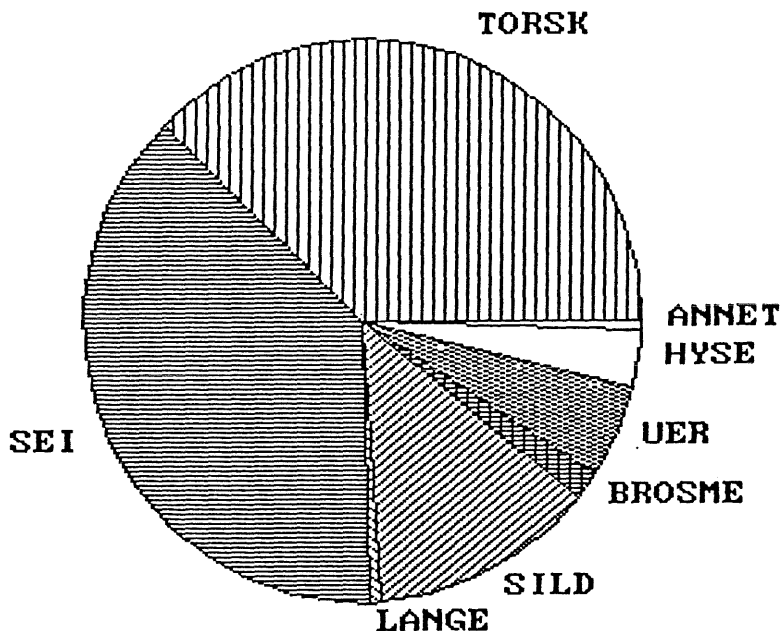
Sted	kvantum (1000)	verdi (1000)
Steinesjøen	3.541	14.674
Skårvågen	170	1.400
Straumsjøen	114	1.350
Eidet	3.361	15.450 *
Nykvåg	1.445	6.179
Jennskaret	167	1.349
Guvåg	8	85
Totalt	9.077	49.987

* Inklusiv Vinjesjøen og Hovden mottakstasjoner.

Oppgavene er innhentet fra fiskeribedriftene i Bø.

Som det går fram av denne tabellen er kvantumet som er tilført bedriftene betydelig større enn det kvantum som kjøpt totalt fig. 1. Forskjellen her er det kvantum som er blitt tilført fra andre distrikter. Den store tilførsel av råstoff fra andre distrikter kan ha sammenheng med konkursen i Bø Havfiskeselskap, noe som gjorde at en ikke fikk trålerråstoff i løpet av høsten.

Ser en på fordeling mellom de enkelte fiskeslag, så ser en at torsk og sei står for mer enn 3/4 av det totale kvantum.

7. HAVBRUKSNÆRINGEN.

7.1 OPPDRETTSDATA FOR 1990.

	Antall konse- sjoner	Konse- sjons volum 1000m	Anlegg i drift	Produksjon i tonn	
				Laks Solgt	Ørret Solgt
Matfiskanlegg	4	36	2	446	0
Settefiskanl.	0	0	0	0	0

Med bare to anlegg i drift må en si seg fornøyd med det kvantum som er solgt.

Det bør ikke være umulig å doble dette kvantum til opp i 1 mill. kg. dersom en får aktivisert de to konsesjonene som nå er ute av drift. De to anleggene som er i drift, driver tradisjoell merdoppdrett på gode lokaliteter.

Når det gjelder lokalitetene til de to anleggene som er ute av drift, så er en av disse ubrukkelig, mens den andre vil være en god lokalitet dersom den blir skjermet med bølgedemper e.l..

8 ANNEN VIRKSOMHET

8.1 KYSTPAKKEN.

Like før ferien kom retningslinjene for bruken av midlene i den meget omtalte "kystpakken"

Det var stilt store forventninger til denne "pakken" fra næringens utøvere.

Etter at behandlingen var ferdig var det en god del skuffede personer, mens noen få var rimelig fornøyd.

Sluttresultatet for Bø Kommunes andel av kystpakken ble:

Antall søkere	INNVILGET			
	antall	LK tilskudd	refinansiering	rentestøtte
12	9	750.000	430.000	1.340.000

8.2 PROSJEKTER.

I løpet av året ble det startet opp en del interessante prosjekter, både innen Regionen Vesterålen og innen Bø Kommune.

I regi av Vesterålen Regionråd, er det startet et 2 års prosjekt som har fått navnet "Havbruksprogrammet for Vesterålen" hvor undertegnede er medlem av styringsgruppa.

I prosjektet arbeides det mye med sykdomsforebyggende tiltak. Dette ut fra det faktum at Oppdrettsnæringen i Vesterålen intil nå ikke har hatt utbrudd av noen typer sykdom.

Etter initiativ fra Havbruksprogrammet, ble det opprettet kontakt mellom fiskeindustribedriften A/S Sjøbruk i Bø og Oppdrett Service A/S i Bergen.

Dette samarbeidet har resultert i et forprosjekt som skal utrede muligheten integrasjon av havbruk i fiskeindustri.

En tenker seg her et oppdrettsanlegg som produserer alt fra smolt til slakteferdig laks, hvor produksjonen av laks skal foregå i en kombinasjon av land- og sjøbasert oppdrett.

I og med at A/S Sjøbruk allerede er inne på det Tyske marked med sine laksefiletprodukter, så ser en her på mulighetene for å få til en produksjon som både skal være med å opprettholde sysselsettingen og å skape bedre lønnsomhet for begge parter.

årsmelding 90

Mot slutten av året ble det igangsatt et pilotprosjekt som går på å heve kvaliteten på råstoffet ombord i fiskefartøyer. Prosjektet ble oppstartet som et samarbeidsprosjekt mellom fartøyene "Skarholmen", "Vikanøy" og Blokken mek. verksted. Prosjektet ble delvis finansiert av midler fra Kystutviklingsfondet og Bø Kommune. I skrivende stund er prosjektet kommet så langt at en kan se at det har vært meget vellykket. Dette ut fra det faktum at en fikk til en betydelig kvalitetsbedring på det råstoff som disse fartøyer ilandførte.

8.3 KONKURSER.

Mot slutten av året måtte Bø Havfiskeselskap innstille driften og begjære seg konkurs. Dette var nyhet som skapte mye pessimisme både inne næringen men også i kommunen generelt. I og med at rederiets 2 trålere sto for mer en 40% av det totale kvantum som ilandføres, så var reaksjonene forståelig. Det ble straks igangsatt et arbeide med å få etablert et nytt rederi som kunne overta trålerne og på den måten sikre at trålerråstoffet fortsatt ville bli landet i kommunen.

8.4 FISKERIHAVNESAKER.

Kommunestyret i Bø har vedtatt en havneplan som både bestemmer den geografiske plassering av en Fiskeriservicehavn og vilken struktur som en ønsker på framtidens fiskerhavner. Vedtaket går i hovedsak ut på at Steinesjøen skal få status som Fiskeriservicehavn og at det sakl opprettholdes minst et mottak av fisk i samtlige av de nåværende fiskerihavnene.

8.5 KYSTSONEPLANLEGGING.

Dette er et felt som har ligget lavt på prioriteringslistene hos Bø Kommune. Saken ble i sin tid overlatt til Vesterålen Interkommunale Plankontor. Etter dette er det svært lite som har skjedd. Mot slutten av året var det ting som tydet på at denne saken igjen vil bli satt på dagsorden.

8.6 FISKERIUTDANNING.

Etter at det en del år hadde vært Grunnkurs i Fiske og Fangst samt VK1 i Fiskeoppdrett, så var søkningen så liten i 1990 at disse klassene ble nedlagt

Dette er beklagelig, særlig ut fra det faktum at vi bruk for kompetanseheving på alle områder innen fiskerinæringen. Særlig vil det være viktig å utdanne personer som kan være med på å øke vår mellomstore kystflåte.

Charles Johnsen
fiskerirettleder